

כתוב בתורה (ויקרא ב) ואיש אשר
ינאף את אשת איש, וכתוב (שם יח)
ואל אשת עמיתך וכו'. דוד
שקלקל ברית בערוה מהו (מה
דינו)? אמר לו הקדוש ברוך הוא:
דוד צדיק הוא, וברית הקדש על
תקונו עומד, שהרי לפני גלוי
שמזמנת לו בת שבע מיום
שנברא העולם.

אמר לו: אם לפניך גלוי - לפניו
לא גלוי! אמר לו: ועוד בהתר
היה מה שהיה, שהרי כל אלו
שעולים לקרב, לא עולה אחד
מהם עד שפוסטו אשתו בגט.
אמר לו: אם כן, היה לו לחפות
שלשה חדשים, ולא חפה. אמר
לו: במה עומד הדבר? במקום
שחוששים שהיא מעברת, וגלוי
לפני שאוריה לא קרב אליה
מעולם, שהרי שמי חתום בתוכו
לעדות. כתוב אוריה, וכתוב
אוריהו. שמי חתום עמו, שלא
שמש בה לעולמים. אמר לו:
רבון העולם, זה מה שאמרת -
אם לפניך גלוי שאוריה לא שכב
עמה, לפניו האם גלוי? היה לו
לחפות לה שלשה חדשים. ועוד,
אם ידע שמעולם לא שכב עמה,
אז למה שלח לו דוד וצוה עליו
לשמש עם אשתו, שכתוב
(שמואל-ב יא) רד לביתך ורחץ
רגליך?

אמר לו: ודאי לא ידע, אבל
חפה יותר משלשה חדשים,
שהרי ארבעה חדשים היו, שפך
למדנו, בעשרים וחמשה בניסן
העביר דוד פרוזא בכל ישראל,
והיו עם יואב בשבעה ימים
שפסיון, והלכו והשחיתו ארץ
בני עמון. שהו שם סיון תמוז אב
ואלול, ובעשרים וארבעה
באלול היה מה שהיה עם בת
שבע, וביום הכפורים מחל לו
הקדוש ברוך הוא אותו חטא. ויש אומרים בשבעה באדר העבר פרוזא, והתפנסו בחמשה עשר

ואיש אשר ינאף את אשת איש. וכתוב ואל
אשת עמיתך וגו'. דוד דקלקל ברית בערוה
מהו. אמר ליה קדשא בריך הוא דוד זכאה
הוא, וברית קדישא על תקוניה קיימא, דהא
גלי קדמי דאזמנת ליה בת שבע מיומא
דאתברי עלמא.

אמר ליה אי קמך גלי קמיה לא גלי. אמר
ליה ותו בהתירא הוה מה דהוה. דהא
כל אנון דעאלו לקרבא לא עאל חד מנייהו
עד דאפטר בגט לאנתתיה. אמר ליה אי הכי
הוה ליה לאורכא תלת ירחי ולא אוריה. אמר
ליה במאי אוקים מלה באתר דחיישינן דהיא
מעוברת, וגלי קדמי דאוריה לא קריב בה
לעלמין דהא שמי חתים בגייה לסהדותא.
פתיב אוריה וכתוב אוריהו שמי חתום בהדיה
דלא שמש בה לעלמין. אמר ליה, מארי
דעלמא הא מה דאמרית אי קמך גלי דלא
שכיב בהדה אוריה, קמיה מי גלי, הוה ליה
לאורכא לה תלת ירחי. ותו אי ידע דלא
שכיב בהדה לעלמין אמאי שדר לה דוד
ופקיד עליה לשמשא באנתתיה דכתוב, (שמואל
ב יא) רד לביתך ורחץ רגליך.

אמר ליה ודאי לא ידע, אבל יתיר מתלת
ירחי אוריה דהא ארבע ירחי הוו.
דהכי תנינן בחמשה ועשרים דניסן אעבר
דוד פרוזא בכל ישראל, והוה עם יואב
בשבעה יומין דסיון ואזלו וחבלו ארעא דבני
עמון. סיון ותמוז ואב ואלול אשתהו שם.
ובארבעה ועשרים באלול הוה מה דהוה
מפת שבע. וביומא דכפורי מחל ליה קדשא
בריך הוא, ההוא חובה. ואית דאמרי בשבעה
באדר אעבר פרוזא ואתפנשו בחמיסר דאייר,
הקדוש ברוך הוא אותו חטא. ויש אומרים בשבעה באדר העבר פרוזא, והתפנסו בחמשה עשר

בְּאֵיךְ, וּבְחַמְשָׁה עֶשֶׂר בְּאֵלּוּל
הָיָה מֵה שֶׁהָיָה עִם בֵּת שֶׁבַע,
וּבְיָוִם הַכַּפּוּרִים הִתְבַּשֵּׁר (שם יב)
גַּם ה' הֶעֱבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת.
מֵה זֶה לֹא תָמוּת? לֹא תָמוּת בְּיַד
דְּוִמָּה.

אָמַר דְּוִמָּה: רַבּוֹן הָעוֹלָם, הָרִי
דְּבַר אֶחָד יֵשׁ לִי אֵלָיו, שֶׁהוּא
פָּתַח פִּי וְאָמַר (שם) חֵי ה' פִּי בֶן
מָוֶת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה זֹאת, וְהוּא דָן
אֶת נַפְשׁוֹ. טְרוּנְיָא יֵשׁ לִי עָלָיו.
אָמַר לוֹ: אֵין לָךְ רִשׁוּת, שֶׁהָרִי
הוֹדָה לְפָנַי וְאָמַר חֲטָאתִי לָהּ,
אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא חָטָא. אָבֵל בְּמָה
שֶׁחָטָא בְּאוּרֵיהּ, עֲנֵשׁ פְּתַבְתִּי
עָלָיו וְקָבַל. מִיָּד חֲזַר דְּוִמָּה
לְמַקּוּמוֹ בְּפַחֵי נַפְשׁוֹ. וְעַל זֶה אָמַר
דְּוִד, (תהלים צד) לֹוִלִי ה' עֲזָרְתָה לִי
כַּמְעַט שֶׁכָּנָה דְּוִמָּה נַפְשִׁי. לֹוִלִי
ה' עֲזָרְתָה לִי שֶׁהִיָּה אֶפְסוּטְרוֹפּוּס
שְׁלִי, כַּמְעַט שֶׁכָּנָה וְכוּ'. מֵה זֶה
כַּמְעַט? כִּמוֹ חוּט דֶּק כִּמוֹ הַשְּׁעוּר
שִׁישׁ בִּינִי וּבֵין הַצַּד הָאֲחֵר,
כְּאוֹתוֹ שְׁעוּר הָיָה שֶׁלֹּא שֶׁכָּנָה
דְּוִמָּה נַפְשִׁי.

וְכֵן צְרִיךְ בֶּן אָדָם לְהַשְׁמֵר שֶׁלֹּא
יֹאמֵר דְּבַר בְּדוּד, בְּגִלְל שֶׁלֹּא
יֻכַּל לֹאמַר לְדְוִמָּה (קהלת ה) פִּי
שֶׁגָּגָה הִיא, כִּמוֹ שֶׁהִיָּה לְדוּד
וְנִצַּח אוֹתוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּדִין. לְמָה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל
קוֹלְךָ - עַל אוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא אָמַר,
וְחָבַל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ - זֶה בְּשֵׁר
קִדְשׁ בְּרִית הַקְּדוּשׁ שֶׁפָּגַם וְנִמְשָׁף
בְּגִיָּהֲנָם עַל יְדֵי דְּוִמָּה. וּבְגִלְל זֶה
(תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יְדִיו מְגִיד
הַרְקִיעַ. אֵלוֹ אוֹתָם הַחֲבָרִים
שֶׁהִתְחַבְּרוּ עִם הַכֹּהֵל הַזֶּה וּבְעֵלֵי
בְרִיתָהּ, מְגִיד וְרוּשָׁם כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד. מִי הַרְקִיעַ? זֶהוּ הַרְקִיעַ
שֶׁבּו חֲמָה וּלְבָנָה וְכוּכְבָּיִם
וּמְזֻלוֹת, וְזֶהוּ סֵפֶר זְכָרוֹן, הוּא
מְגִיד וְרוּשָׁם אוֹתָם וְכוֹתֵב לְהִיּוֹת

וּבְחַמְסִיר בְּאֵלּוּל הָוָה מֵה דְּהוּה מִבֵּת שֶׁבַע,
וּבְיָוִם דְּכַפּוּרָא אֲתַבְּשֵׁר (שמואל ב יב) גַּם יִי
הֶעֱבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. מֵאִי לֹא תָמוּת, לֹא
תָמוּת בְּיַד דְּוִמָּה.

אָמַר דְּוִמָּה מְאֵרִי דְּעֲלָמָא הָא מְלָה חָדָא
אֵית לִי גְבִיָּה דְּאִיהוּ אֲפָתַח פּוּמִיָּה
וְאָמַר (שמואל ב יב) חֵי יִי פִי בֶן מָוֶת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה
זֹאת וְאִיהוּ דָן לְנַפְשֵׁיהּ טְרוּנְיָא אֵית לִי עָלֶיהָ.
אָמַר לִיָּהּ, לֵית לָךְ רִשׁוּת דְּהָא אוּדִי לְגַבְּאִי
וְאָמַר חֲטָאתִי לִי וְאֵף עַל גַּב דְּלֹא חָב. אָבֵל
בְּמָה דְּחָטָא בְּאוּרֵיהּ עוֹנֶשָׁא כְּתַבִּית עָלֶיהָ
וְקָבַל. מִיָּד אֲהַדְר דְּוִמָּה לְאַתְרֵיהּ בְּפַחֵי
נַפְשׁוֹ. וְעַל דָּא אָמַר דְּוִד (תהלים צד) לֹוִלִי יִי
עֲזָרְתָה לִי כַּמְעַט שֶׁכָּנָה דְּוִמָּה נַפְשִׁי. לֹוִלִי ה'
עֲזָרְתָה לִי דְּהוּה אֶפְסוּטְרוֹפָא דִּילִי. כַּמְעַט
שֶׁכָּנָה וְגו'. מֵהוּ כַּמְעַט, כְּחוּטָא דְּקִיק
כְּשִׁיעוּרָא דְּאֵית בֵּינֵי וּבֵין סְטָרָא אֲחֵרָא,
כְּהוּוּא שְׁעוּרָא הוֹת דְּלֹא שֶׁכָּנָה דְּוִמָּה נַפְשִׁי.
וּבְגִין כֶּף, בְּעֵי לְאַסְתְּמָרָא בַר נֶשׁ דְּלֹא יִימָא
מְלָה כְּדוּד. בְּגִין דְּלֹא יְכִיל לְמִימַר
לְדְוִמָּה (קהלת ה) פִּי שֶׁגָּגָה הִיא, כְּמָה דְּהוּה לְדוּד
וְנִצַּח לִיָּהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִינָא. לְמָה
יִקְצוֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ עַל הֵהוּא קוֹל
דְּאִיהוּ אָמַר. וְחָבַל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ דָּא בְּשֵׁר
קִדְשׁ בְּרִית קְדִישָׁא דְּפָגִים וְאַתְמַשְׁף בְּגִיָּהֲנָם
עַל יְדֵי דְּוִמָּה. וּבְגִין כֶּף (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יְדִיו
מְגִיד הַרְקִיעַ אֵלֵין אֲנוּן חֲבָרִיָּא דְּאַתְחַבְּרוּ
בְּכֹלָה דָּא וּמְאֵרִי קְרִימָא דִּילָהּ. מְגִיד וְרָשִׁים
כֹּל חַד וְחַד. מָאן הַרְקִיעַ. דָּא אִיהוּ הַרְקִיעַ
דְּבִיָּה חֲמָה וּלְבָנָה וְכוּכְבָּיִא וּמְזֻלִי, וְדָא אִיהוּ
סֵפֶר זְכָרוֹן. אִיהוּ מְגִיד וְרָשִׁים לְהוּ וְכַתִּיב לְהוּ
לְמַהוּי בְּנֵי הַיְכָלָא וּלְמַעַבְד רְעוּתָהוּן תְּדִיר.

מְגִיד וְרוּשָׁם אוֹתָם וְכוֹתֵב לְהִיּוֹת